

Teollisuuspäästödirektiivin päivitys

U 50/2022 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunta 15.9.2022
Neuvotteleva virkamies Jaakko Kuisma

Teollisuuspäästödirektiivin (IED) arviointi

- Nykyisen direktiivin arviointi käynnistyi vuonna 2018 ja tulokset julkaistiin syksyllä 2020
- Arvioinnin keskeiset havainnot:
 - IED:llä on tärkeä rooli päästöjen vähentämisessä, erityisesti ilmapäästöjen osalta, mutta vähäisempi kontribuutio kiertotalouden ja ilmastotavoitteiden edistämässä
 - IED:n hallintomalli, ml. BREF prosessi, on ollut menestystarina ja sitä pidetään EU:n keskeisenä lainsäädäntöinstrumenttina
 - Kehitysehdotuksia liittyen soveltamisalaan, keskeisiin vaatimuksiin, prosessin läpinäkyvyyteen ja asianosaisten ja sidosryhmien vaikuttamismahdollisuuksiin
- Komissio kertoi IED:n päivitystarpeesta EU:n vihreän kehityksen ohjelmassa joulukuussa 2019
- IED:n päivitystarve on lisäksi noussut viime vuosina esille useassa eri EU-dokumentissa, ml. kemikaalistrategiassa, metaanistrategiassa ja saasteettomuustoimintasuunnitelmassa
- Komissio antoi lainsäädäntöehdotukset IED:n ja E-PRTR-asetuksen muuttamiseksi 5.4.2022

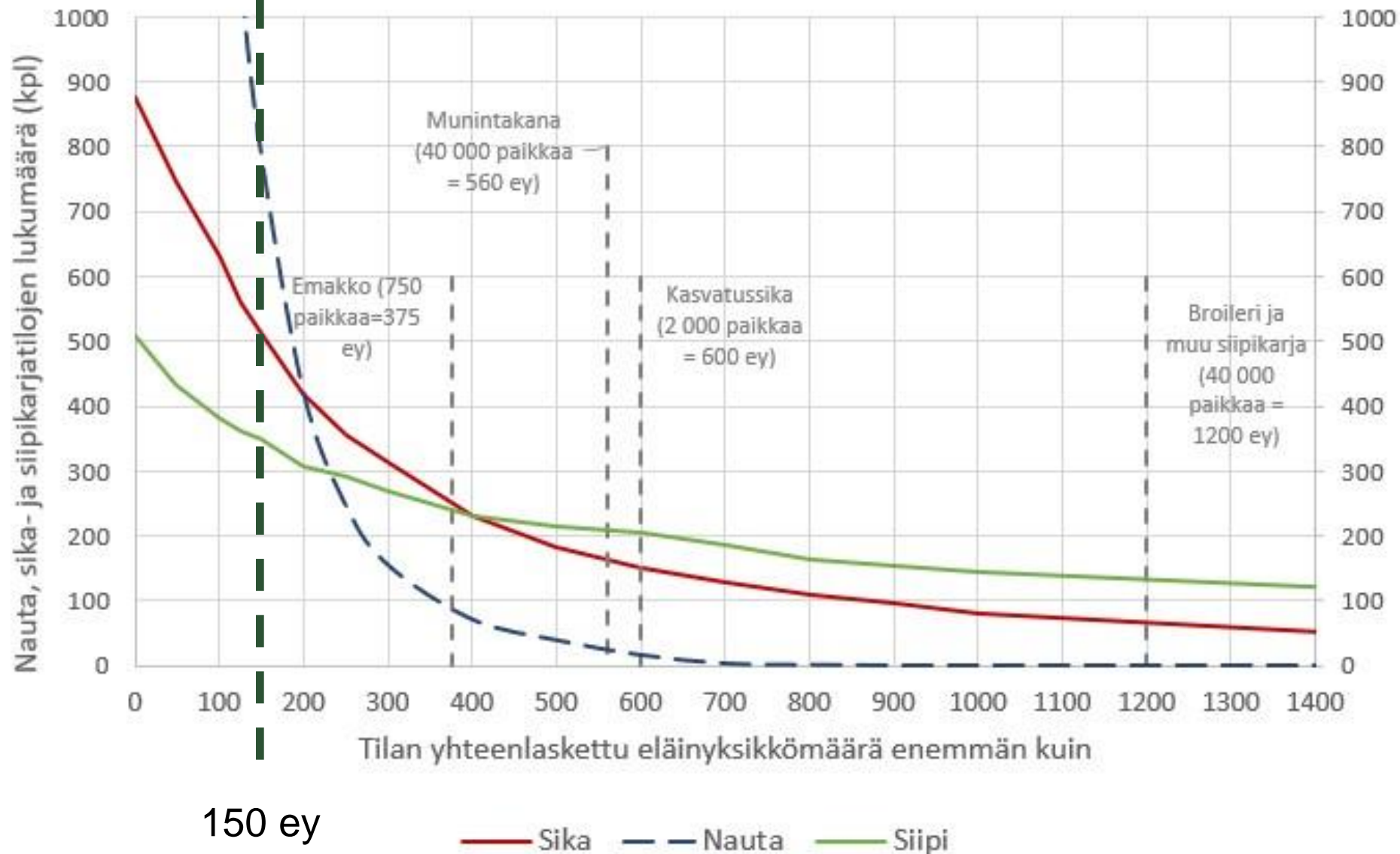

Muutokset IED:n soveltamisalaan

- Direktiiviehdotuksessa määrällisesti suurin soveltamisalan laajennus koskisi eläinsuojia. Soveltamisalaan otettaisiin suuret nautatilat ja samassa yhteydessä sikojen ja siipikarjan soveltamisalakynnyksiä laskettaisiin merkittävästi. Soveltamisala määriteltäisiin eläinyksiköitä hyödyntäen (raja 150 ey). EU-tasolla 20 000 eläinsuojan sijasta 185 000 eläinsuojaa. Suomessa laitospäärä kasvaisi 275 -> **1 700**.
- Lisäksi soveltamisalaan lisättäisiin metalli- ja teollisuusmineraalien kaivostoiminta, joka toisi Suomessa soveltamisalan piiriin 9 + 29 kaivosta. Akkuteollisuuden osalta mukaan tulisi suuret litiumakkujen valmistuslaitokset.
- Teknisluonteisia täsmennyksiä keramiikka- ja rautametallien jalostusteollisuuden laitospääritelmiin (+2), polttoaineiden kaasutusta koskeviin määritelmiin (+1) ja jätteitä käsittelevien laitosten määritelmiin.
- Lisäksi kaatopaikkadirektiivin artiklan 1 toista kappaletta ehdotetaan poistettavaksi, joten jatkossa myös kaatopaikoille voitaisiin laatia BAT-päätelmät.

Nauta, sika- ja siipikarjatilojen lukumäärä eli eläinyksikkömäärillä

Eläinsuojien kevennetty lupamenettely

- Erillinen menettely, jossa mukana olisivat myös **kaikki** nykyisen soveltamisalan laitokset.
- Ainoa lisäys on yhteenlaskemissääntö, jonka mukaan toisiaan lähellä sijaitsevien tai taloudellisessa tai oikeudellisessa suhteessa olevia toimintoja voitaisiin pitää yhtenä laitoksena.
- Muilta osin vaatimukset olisivat kevennettyjä suhteessa siihen, mitkä olisivat direktiiviehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien teollisuuslaitosten vastaavat vähimmäisvaatimukset.
- Komissio esittää delegoitua säädöstä kaikkia eläinsuojia koskevista toimintasäännöistä koskien päästörajoja, tarkkailuvaatimuksia, lannanlevityskäytäntöjä, päästöjen rajoittamistoimenpiteitä, ympäristötehokkuuden raja-arvoja ja muita vaatimuksia liittyen parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamiseen. Menettelyssä säädettäisiin myös yleisön osallistumismahdollisuuksista ja muutoksenhakumahdollisuuksista.
- Delegoitu säädös eläinsuojien toimintasäännöistä tulisi antaa **24 kuukauden** kuluessa direktiiviehdotuksen voimaantulosta. Kaikkien eläinsuojien tulisi noudattaa toimintasääntöjä **42 kuukauden** kuluessa delegoidun säädöksen voimaantulosta.

Vaikutustenarvio eläinsuojien osalta

- Komissio arvioi, että ehdotus kasvattaisi soveltamisalassa olevien eläinsuojien ammoniakkipäästöjen osuutta 17,6 % -> 70 %:iin kaikkien eläinsuojien ammoniakkipäästöistä.
- Vastaavasti metaanipäästöjen osuus kasvaisi 3 % -> 43 %:iin
- Komissio arvioi, että delegoidun säädöksen vähimmäisvaatimuksilla voitaisiin saavuttaa 219 kt CH₄ ja 155 kt NH₃ päästövähennykset vuodessa EU-tasolla nautatilojen osalta 14-kertainen, sikatilojen osalta 8-kertaiset ja siipikarjatilojen osalta 9-kertainen verrattuna päästöjenvähennys- ja hallinnollisiin kustannuksiin.
- Päästöjenvähentämistoimenpiteitä ei ole kuitenkaan kuvattu, eikä jäsenmaakohtaisia arviointeja ole tehty
- Vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Käytännössä kuitenkin kaikki uudet tilat olisivat joko luvan- tai ilmoituksenvaraisia ympäristönsuojelulain perusteella ja Suomessa on pitkään sovellettu parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristölupamääräyksien perusteena.

Päästökattavuus kasvihuonepäästöjen osalta

Päästökattavuus ammoniakkipäästöjen osalta

Ehdotuksen käsittely EU:n toimielimissä

- Ehdotuksen käsittely on alkanut ympäristötyöryhmässä. Ehdotuksen maatalousosiot ovat käsittelyssä AOB-kohtana maatalous- ja kalastusneuvostossa 26.9.
- EP:n ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan raportoija on Radan Kanev (EPP, BG). Nykykäsityksen mukaan ENVI-valiokunta äänestäisi kannasta alkuvuodesta 2023 ja Euroopan parlamentin täysistuntoäänestys olisi alustavasti huhtikuussa 2023.

Valtioneuvoston kanta (1)

- VN tukee yleisesti teollisuuspäästödirektiivin päivitystä, jotta direktiivi olisi ajantasainen ja toimisi hyvin osana EU:n ympäristöpolitiikan kokonaisuutta.
- Valtioneuvosto pitää muutoksia direktiivin soveltamisalaan pääosin asianmukaisina. Nautatilojen lisäämistä direktiivin soveltamisalaan sika- ja siipikarjatilojen rinnalle voidaan pitää hyväksyttävänä, koska nautakarjan kasvatuksesta aiheutuu merkittäviä ammoniakki- ja metaanipäästöjä.
- Valtioneuvosto pitää hyvänä eläinsuojille suunniteltua kevennettyä lupamenettelyä. Jatkoneuvotteluissa tulisi kuitenkin selvittää edelleen eläinsuojien lupamenettelyn keventämismahdollisuuksia.
- Valtioneuvosto huomauttaa, että direktiiviehdotuksen mukaisesti soveltamisalassa olevien eläinsuojien kokonaismäärä kasvaisi selvästi. Jatkotyössä tulisi selvittää, voisiko siipikarjatilojen eläinyksikköpohjaisia rajoja nostaa ilman että ehdotuksen kunnianhimon taso merkittävästi muuttuisi ja käytettäviä eläinyksikkökertoimia muuttaa vastaamaan paremmin eri eläinlajeista syntyviä päästöjä.

Valtioneuvoston kanta (2)

- Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti siihen, että kaikkia eläinsuojia koskevista toimintasäännöistä päätettäisiin komission delegoidulla säädöksellä kaksi vuotta direktiivin julkaisemisen jälkeen. Valtioneuvosto pitäisi parempana vaihtoehtona esimerkiksi sitä, että toimintasäännöistä päätettäisiin komission täytäntöönpanopäätöksellä mahdollisuuksien mukaan niin, että toteutettavien lisätoimenpiteiden kustannukset ja hyödyt arvioitaisiin.
- Valtioneuvosto suhtautuu varauksella eläinsuojien toimintasääntöjen täytäntöönpanolle varattuun varsin lyhyeen siirtymäaikaan ja siihen, että kaikenkokoisten eläinsuojien tulisi noudattaa vaatimuksia samanaikaisesti. Valtioneuvosto pitäisi myös parempana eläinsuojien täytäntöönpanon jaksottamista esimerkiksi laitokseen perusteella.

Jaakko Kuisma
Neuvotteleva virkamies
puh. 050 394 8763
jaakko.kuisma@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

